



KOBİLGİ

Doc. Dr.
Volkan Demir

Galatasaray Üniversitesi
Muhasebe - Finansman
Anabilim Dalı Öğretim
Üyesi / İşletme
Araştırma ve Uygulama
Merkezi Müdürü
vdemir@gsu.edu.tr



KOBİ'lerde bilgi sistemleri ve ERP

İşletmelerde entegre edilmiş kurumsal kaynak planlaması (ERP- Enterprise Resource Planning Systems) sistemleri kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Yazılım sistemleri kullanımında ERP sistemlerinin öneminin artmasının en büyük nedeni, ERP'nin işletme faaliyetlerinin etkinliğini artıracağına inanılmasıdır.

Kurumsal kaynak planlama sistemleri (Enterprise Resource Planning Systems-ERP), işletme faaliyetlerini ve karar alma süreçlerini desteklemek amacıyla kurulan; bünyesinde çeşitli yazılım ürünlerini barındıran sistemlerdir. İşletmelerde muhasebe bilgi sisteminin değer yaratabilmesi için bilgi teknolojilerinden faydalanması gerekmektedir. Bilgi teknolojileri ise yazılım ve donanım olmak üzere iki aşamada incelenebilir. Kurumsal kaynak planlaması (ERP-Enterprise Resource Planning Systems) sistemleri; bilgi teknolojilerinin yazılım (güçlü donanımlara sahip) kısmını oluşturmaktadır.

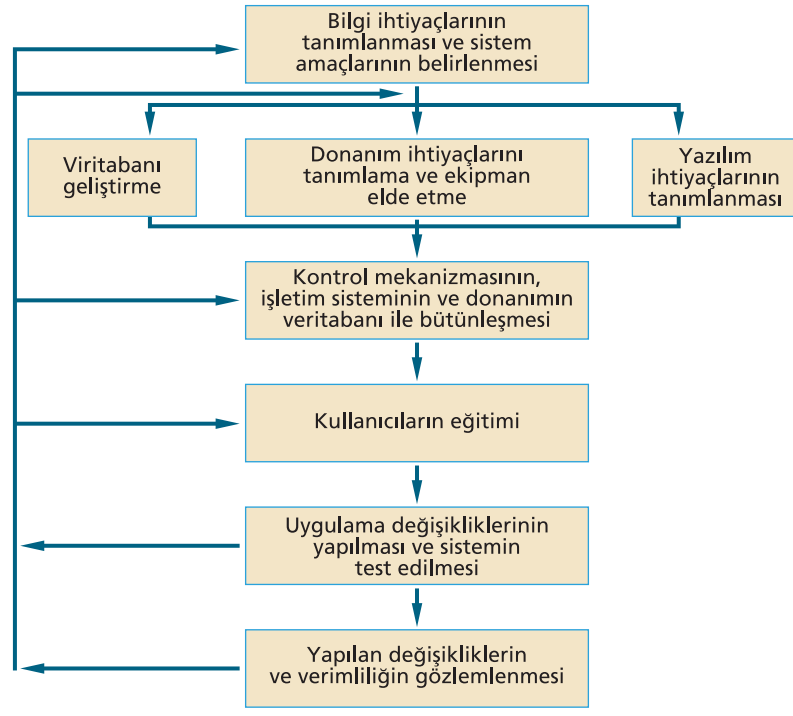
Bilgi teknolojilerine dayalı Muhasebe Bilgi Sistemi kurulumunun başarılı bir şekilde gerçekleşebilmesi için işletmelerin ERP sistemlerine olan ihtiyacının tüm organizasyon birimleri bazında iyi tespit edilmesi

gerekmektedir. Aksi halde işletmelerin ihtiyaçlarından fazla teknolojik yapıya sahip, etkin olmayan kaynak kullanımı söz konusu olabilir ya da kullanılacak ERP sistemi işletmelerin ihtiyaçlarına cevap vermeyebilir.

inanıldığını ortaya koymuştur. Özellikle işletmeler ERP sistemlerinin;

- Maliyetleri azaltmasını,
- Karar alma sürecine destek olmasını,
- Daha güvenilir ve hızlı bilgi

Başarılı bilgi sistemi kurulma aşamaları



ERP ve İşletme Maliyetlerine Etkisi Yapılan araştırmalar, ERP sistemlerinin işletme performansını artıracağına

akışı sağlamlasını,
■ İşletme fonksiyonları arasında entegrasyonu sağlayarak müşteri tatminini artırmasını,

- İşletme içinde ve tedarik zinciri boyunca bilgilere kolayca ulaşmayı sağlamasını,
- E-ticareti mümkün kılmasını beklemektedirler.

toplayarak ve işleyerek,

- Çalışanların performansını etkin biçimde göstererek,
- İletişim kanallarını düşük maliyetle tutarak.

üzerinden belli bir süre geçmesi gerekir. ERP sistemlerinin kurulumlarının ilk yıllarında işletme performansını artırmaları beklenmemelidir.

ERP sistemlerinin maliyetlere etkisi

Maliyet Türü	ERP Etkisi	İlgili Maliyet Kategorisi
İç Koordinasyon Maliyetleri		
Vekâlet Maliyetleri		
İzleme Maliyetleri	Yönetimsel izleme maliyetlerini azaltır.	Genel Yönetim Giderlerini, Genel Üretim Giderlerini ve dolayısıyla Stok ve Satılan Mamul Maliyetini azaltır.
	Ürün ve bilgi hata maliyetlerini azaltır.	
	Yönetimsel raporlama maliyetlerini azaltır.	Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderlerini, Genel Yönetim Giderlerini, Genel Üretim Giderlerini ve dolayısıyla Stok ve Satılan Mamul Maliyetini azaltır.
Bağlanma Maliyetleri	Karar alma sürecinin kalitesini artırır.	
	Satışları artırır ve/veya maliyetleri azaltır.	
Bilgi Maliyetleri	Karar alma sürecinin kalitesini artırır.	
-Bilgi İşleme Maliyetleri	Yetersiz iletişimden kaynaklanan maliyetlerini azaltır.	
-Bilgi Eksikliği Maliyetleri		
Dış İletişim-İşlem Maliyetleri	Bilgi arama maliyetlerini azaltır.	Genel Yönetim Giderlerini azaltır.
	Stok taşıma maliyetlerini azaltır.	
	Stok bulundurma (elde tutma) maliyetlerini azaltır.	
	Satıcılarla iletişim maliyetlerini azaltır.	

Kaynak: Robin Poston; Severin Grabski; "Financial Impacts of Enterprise Resource Planning Implementations", International Journal of Accounting Information Systems, 2001, Vol. 2, s. 276.

ERP ve İşletme Performansına Etkisi Genellikle bilgi teknolojilerinin aşağıdaki unsurlar sayesinde firma performansını artıracakları iddia edilmektedir:

- Firma faaliyetlerinin ölçek etkinliklerini artırarak,
- İşlem maliyetlerini azaltarak,
- Karar alma sürecinde kullanılabilen bilgiyi zamanında

Aşağıdaki tabloda bilgi teknolojisi yatırımlarının işletme performansını nasıl etkilediğini göstermektedir:

ERP ve KOBİ'lerde Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar

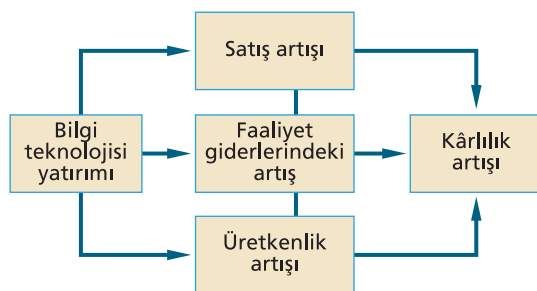
ERP sistemleri kurumunun işletme performansı üzerinde olumlu etkisinin ortaya çıkabilmesi için bazı şartların

nedeniyle elde edilen kazanımların etkisi yok olabilmektedir. Dolayısıyla ERP sistemleri entegre edilmeden önce, sağlanabilecek olası kazanımlar ve yatırım maliyetleri karşılaştırılmalı; olası kazanımların yatırım maliyetlerinden yüksek olması halinde kurulum kararı verilmelidir.

KOBİ büyüklüğündeki işletmelerin finansal kaynakları oldukça sınırlı olduğundan bilgi sistemleri ve ERP ihtiyaçlarını doğru saptamaları ve bunlara göre satın alma yapmaları gerekmektedir.

Bu nedenle de KOBİ'ler için önerimiz ERP sistemleri ihtiyaçlarını doğru analiz edebilmeleri ve ihtiyaçlarına en uygun çözümü sunacak sistem için teknik şartname hazırlamalarıdır.

Bilgi teknolojisi yatırımlarının işletme performansı



Kaynak: Qing Hu; Robert Plant; "An Empirical Study of the Casual Relationship Between IT Investment and Firm Performance", Information Resources Management Journal, Vol. 14, Jul-Sep 2001, s. 18.

varlığı gerekmektedir. Bu şartlar aşağıdaki gibi özetlenebilir:

- İşletmelerin ERP sistemlerinden sağladıkları finansal kazanımları rekabet ortamında düşük fiyatlarla tüketicilere yansıtılabilmeleri ve bu şekilde finansal performanslarını artırılabilmeleri için ERP kurulumunun